وضعیت رایزنی‌ها پیش از آغاز اجلاس APEC؛ مذاکرات ۲ جانبه‌ای محور دیدار مقامات ارشد

(مخابرات/ آرشیو ام‌ان‌ای)

شنبه، ۱۰ مهر ۱۴۰۳ – ۲ اکتبر ۲۰۲۴ – گزارش ویژه

اجلاس APEC امسال با حضور ۲۱ رهبر و هیئت عالی‌رتبه از ۱۸ کشور عضو برگزار می‌شود. در این اجلاس، رایزنی‌های دوجانبه میان مقامات ارشد کشورها بر سایر برنامه‌ها سایه انداخته است. برخی تحلیل‌گران می‌گویند حجم دیدارهای دوجانبه امسال از هر دوره گذشته بیشتر است و بسیاری از تصمیم‌های مهم منطقه‌ای در همین حاشیه‌ها شکل می‌گیرد.

در این دیدارها موضوع تنش‌های تجاری، زنجیره تأمین فناوری و وضعیت دریای جنوبی بیشترین بسامد را دارند. مقامات چند کشور تأکید کرده‌اند که گفت‌وگوها بر پایه احترام متقابل و بدون پیش‌شرط ادامه خواهد یافت. در مقابل، برخی ناظران هشدار داده‌اند که فشار بر زیرساخت‌های ارتباطی و انرژی نیز می‌تواند به یکی از محورهای اصلی مذاکرات تبدیل شود.

در حاشیه اجلاس، نشست سران کره جنوبی، ژاپن و چین برای نخستین بار پس از چند سال برگزار شد و بیانیه مشترکی درباره کاهش تنش‌های نظامی در دریای جنوبی صادر کرد. این بیانیه گام مهمی در بازسازی اعتماد میان سه اقتصاد بزرگ منطقه ارزیابی می‌شود. در مقابل، دیدار نمایندگان ایران و عربستان نیز با وساطت یک کشور میزبان برگزار شد و هر دو طرف بر ادامه گفت‌وگوها برای کاهش تنش‌های منطقه‌ای تأکید کردند.

در حوزه اقتصاد، توافق‌های جدید در زمینه تبادل ارز محلی و تسهیل صادرات کالا میان چند کشور امضا شد. کارشناسان می‌گویند این توافق‌ها می‌تواند وابستگی به دلار را در مبادلات منطقه‌ای کاهش دهد و فرصت‌های تازه‌ای برای صادرکنندگان کوچک و متوسط ایجاد کند. با این حال، اجرای این توافق‌ها به هماهنگی نهادهای بانکی و گمرکی کشورها نیاز دارد و زمان‌بر خواهد بود.

در بخش انرژی، گفت‌وگوها درباره پروژه‌های مشترک نفت و گاز در مرز دریایی نیز ادامه دارد. برخی منابع می‌گویند اگر این پروژه‌ها به توافق برسد، می‌تواند تأمین انرژی چند کشور را برای سال‌های آینده تضمین کند. اما فعالان محیط‌زیست هشدار داده‌اند که بدون ارزیابی دقیق زیست‌محیطی، این پروژه‌ها می‌تواند آسیب جدی به اکوسیستم دریا وارد کند.

در پایان اجلاس، بیانیه مشترکی درباره مبارزه با تغییر اقلیم و کاهش انتشار کربن منتشر خواهد شد. ناظران می‌گویند این بیانیه اگرچه کلی است، اما نشان می‌دهد که گفت‌وگوها هنوز به بن‌بست کامل نرسیده است. اجلاس بعدی APEC قرار است سال آینده در کشور میزبان برگزار شود و انتظار می‌رود گزارش پیشرفت توافق‌های امروز در آن ارائه شود.

اعتراضات ۴ شهر ایران به قطع اینترنت

(مخابرات/ آرشیو ام‌ان‌ای)

اعتراضات گسترده در ۴ شهر ایران به قطع گسترده اینترنت واکنش نشان داد

شهرهای مشهد، کرج، اهواز و زاهدان روز پنجشنبه شاهد تجمع‌های اعتراضی گسترده علیه قطع اینترنت بود. به گفته شاهدان عینی، در برخی از این شهرها تجمع‌کنندگان شعارهایی علیه سانسور و محدودیت دسترسی به اطلاعات سر دادند. این اعتراضات در ساعات عصر برگزار شد و در برخی مناطق با حضور نیروهای امنیتی همراه بود. تا کنون گزارش رسمی درباره تعداد بازداشت‌شدگان منتشر نشده است.

قطع اینترنت از ساعت ۱۸:۳۰ روز سه‌شنبه در بیشتر شهرهای کشور آغاز شد و تا ساعت ۲ بامداد ادامه داشت. کاربران گزارش دادند که حتی اینترنت همراه و شبکه داخلی نیز در برخی مناطق با اختلال روبه‌رو شد. این قطع همزمان با برگزاری کنکور سراسری در برخی شهرها انجام شد و دانش‌آموزان ناچار شدند برای دسترسی به اطلاعات آزمون به مراکز خاص مراجعه کنند.

در مشهد، صدها نفر در میدان ۱۷ شهریور تجمع کردند و شعارهایی علیه سانسور سر دادند. در کرج، معترضان مقابل ساختمان استانداری ایستادند و در اهواز، تجمع‌کنندگان مسیر خیابان آزادگان را بستند. در زاهدان، تجمع در مقابل دانشگاه برگزار شد و گزارش‌ها حاکی از درگیری کوتاه با نیروهای انتظامی است. هیچ آمار رسمی درباره زخمی‌ها یا بازداشت‌شدگان منتشر نشده است.

کمیته حقوقی فعالان دیجیتال اعلام کرد که قطع اینترنت نقض آشکار حق دسترسی به اطلاعات است و از سازمان ملل خواست موضع رسمی اتخاذ کند. این کمیته گزارش داد که دست‌کم ۱۲ وکیل و فعال دانشجویی در روزهای گذشته بازداشت شده‌اند. سازمان عفو بین‌الملل نیز اعلام کرد که در حال بررسی گزارش‌های رسیده است و به زودی بیانیه رسمی منتشر می‌کند.

وزارت ارتباطات در بیانیه‌ای اعلام کرد که قطع اینترنت به دلیل «اقدامات امنیتی» و جلوگیری از انتشار شایعات بوده است. این وزارت وعده داد که دسترسی به اینترنت ثابت ظرف ۷۲ ساعت و اینترنت همراه ظرف یک هفته بازگردد. کارشناسان برآورد کرده‌اند که این قطع حداقل ۴۰ میلیارد تومان به کسب‌وکارهای آنلاین خسارت زده است.

بازار ارز پس از ۳ روز نوسان آرام شد

بانک مرکزی مداخله گسترده در بازار ارز را متوقف کرد

بازار ارز پس از سه روز نوسان شدید و افزایش قیمت دلار، روز شنبه با کاهش محدود قیمت‌ها آرام شد. بانک مرکزی اعلام کرد که مداخله گسترده در بازار را متوقف کرده است. به گفته کارشناسان، قیمت دلار در صرافی‌های معتبر حدود ۳ درصد کاهش یافت و فاصله میان نرخ رسمی و آزاد کمتر شد.

در روزهای گذشته، صف‌های طولانی مقابل صرافی‌ها دیده می‌شد و برخی رسانه‌ها از افزایش تقاضا برای خرید ارز خبر دادند. بانک مرکزی اعلام کرد که این تقاضا بیشتر از سوی واردکنندگان و افراد برای حفظ ارزش دارایی بود. به گفته این بانک، حجم معاملات در سامانه رسمی ارز در این مدت بیش از دو برابر معمول بوده است.

کارشناسان می‌گویند آرامش بازار به معنای پایان مشکل نیست و تا زمان اجرای اصلاحات ساختاری، نوسان‌ها ممکن است دوباره تکرار شود. برخی از فعالان بازار گفته‌اند که اگر سیاست‌گذاری شفاف‌تر باشد، اعتماد به بازار سریع‌تر برمی‌گردد. در مقابل، برخی دیگر هشدار داده‌اند که کاهش نرخ بدون حل علت اصلی، موقت خواهد بود.

بانک مرکزی اعلام کرد که گزارش هفتگی بازار ارز روز دوشنبه منتشر می‌شود و قرار است داده‌های مداخله و حجم معاملات در آن ارائه شود. این گزارش می‌تواند برای فعالان بازار مبنای تصمیم‌گیری باشد. تا آن زمان، بانک مرکزی از اظهارنظر درباره نرخ هدف خودداری کرده است.

وضعیت دریای جنوبی محور دیدار سران APEC؛ مذاکرات ۲ جانبه‌ای در حاشیه نشست

(مخابرات/ آرشیو ام‌ان‌ای)

دیدار سران کره جنوبی، ژاپن و چین پس از چند سال برگزار شد

سران کره جنوبی، ژاپن و چین روز پنجشنبه در حاشیه نشست APEC در بندر ساحلی گرفتند و بیانیه مشترکی درباره کاهش تنش‌های نظامی در دریای جنوبی صادر کردند. این دیدار نخستین نشست سه‌جانبه از سال ۲۰۱۹ است و برگزاری آن پس از چند سال تعلیق، نشانه تلاش برای بازسازی اعتماد میان سه اقتصاد بزرگ منطقه ارزیابی می‌شود.

در بیانیه مشترک آمده است که سه کشور بر «حل مسالمت‌آمیز اختلافات» و «پرهیز از اقدامات یک‌جانبه» در آب‌های مورد مناقشه تأکید کرده‌اند. این عبارت‌ها اگرچه کلی‌اند، اما نسبت به بیانیه‌های پیشین لحن ملایم‌تری دارند و نشان می‌دهد که هر سه طرف تمایل دارند از تشدید بحران جلوگیری کنند.

در بخش اقتصادی، سران توافق کردند که گفت‌وگوهای مربوط به زنجیره تأمین فناوری و تبادل اطلاعات گمرکی را گسترده‌تر کنند. این توافق‌ها به تاجران کمک می‌کند تا هزینه‌های اداری را کاهش دهند و زمان ترخیص کالا را کوتاه‌تر کنند. برآورد اولیه نشان می‌دهد که اجرای این توافق‌ها می‌تواند حدود ۱۲ درصد از هزینه مبادلات را کاهش دهد.

در حاشیه نشست، دیدارهای دوجانبه میان رهبران کره جنوبی و ژاپن و میان رهبران چین و ژاپن برگزار شد. در دیدار کره جنوبی و ژاپن، موضوع کره شمالی و برنامه موشکی پیونگیانگ محور اصلی گفت‌وگوها بود. در دیدار چین و ژاپن، اختلاف‌های دریایی و تجارت الکترونیک بیشتر مورد بحث قرار گرفت. هیچ بیانیه مشترکی درباره این دیدارها منتشر نشده است.

ناظران می‌گویند اگرچه این نشست هیچ توافق الزام‌آور امضا نکرد، اما تداوم گفت‌وگوها در شرایط تنش بالا خود یک دستاورد محسوب می‌شود. بازار جهانی نیز واکنش مثبت نشان داد و شاخص‌های سهام منطقه در روز پس از نشست افزایش یافتند. تحلیل‌گران می‌گویند اگر این روند ادامه یابد، زمینه برای نشست بعدی APEC در سال آینده فراهم‌تر خواهد بود.

بازار ارز پس از ۳ روز نوسان آرام شد؛ بانک مرکزی مداخله را متوقف کرد

(مخابرات/ آرشیو ام‌ان‌ای)